

ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ: ДЕФІНІЦІЯ, СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ

КОВАЛЬОВА Ольга Вікторівна - кандидат юридичних наук, завідувач кафедри оперативно-розшукової діяльності та інформаційної безпеки факультету № 1 Донецького державного університету внутрішніх справ

ORCID: 0000-0003-4555-0172

DOI 10.32782/EP.2022.1.14

У статті розглядається дефініція, сутність та зміст досудового розслідування. Вказується, що у загальному вимірі досудове розслідування проходить три етапи, які відзначаються певною специфікою і направлені на виконання єдиного завдання. При цьому необхідно відмітити чітку кореляцію досудового розслідування з іншими стадіями кримінального процесу, обумовленими його структурою. Автор звертає увагу на те, що центральною стадією кримінального провадження є саме судове провадження, котре є фінальним та в повній мірі виконує завдання, покладене на кримінальне процесуальне законодавство, яке полягає в тому, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура. Саме тому стадія досудового розслідування в цьому контексті є факультативною, тобто такою, яка забезпечує отримання судом вичерпної та правильної інформації, достатньої для прийняття та ухвалення рішення по провадженню. Отже, стадія досудового розслідування обумовлює хід судового провадження. Підсумовується, що основними умовами здійснення досудового розслідування є: 1) обов'язковість досудового розслідування; 2) дотримання засад змагальності учасників кри-

мінального провадження (котра реалізується шляхом здійснення судового контролю); 3) процесуальна самостійність органів досудового розслідування; 4) профілактична діяльність органів досудового розслідування (протидія кримінальним правопорушенням); 5) неприпустимість розголошення інформації; 6) прокурорська діяльність у межах досудового розслідування та підтримання обвинувачення в суді. Досудове розслідування – це перша стадія кримінального провадження, сутність якої полягає у пошуку, зборі та аналітиці доказової інформації за фактом вчинення кримінального правопорушення, достатньої для притягнення особи до кримінальної відповідальності, а також для створення матеріально-правової бази, на підставі якої формуватиметься тактика та методика підтримання державного обвинувачення на стадії судового розгляду.

Ключові слова: досудове розслідування, дефініція, стадії, зміст, кримінальне процесуальне законодавство, нормативно-правовий акт.

Сучасне кримінальне процесуальне законодавство пройшло тривалий шлях формування, у зв'язку із чим на сьогодні наша держава має майже повністю виважений нормативно-правовий акт, а також низку нових інституцій. Варто звернути увагу на те, що і безпосередній підхід до процесу розслідування дещо змінився, як і його дефініція та зміст. Отже, враховуючи

вищевказане, вважаємо за доцільне зупинитись на цьому питанні більш детально.

Відтак, системний аналіз формулювання сучасними науковцями досліджуваної дефініції загальних підходів до розуміння сутності та змісту досудового розслідування свідчить про те, що більшість із них принципово не розходяться з класиками та практично не відійшли від наведеного визначення, а лише деталізували та розширили уявлення про це поняття. Однак, у науковій літературі містяться й інші тлумачення дефініції «досудове розслідування», найбільш цінним для нашого дослідження є підхід Т.М. Барабаш. Так, вказана авторка розглядає досудове розслідування як юридичну процедуру визначення порядку вирішення (розв'язання) кримінально-правового конфлікту за допомогою процесуальних дій: слідчих (розшукових), у тому числі й негласних, процесуальних заходів кримінального провадження, з метою створення доказової бази для прийняття підсумкового рішення на цій стадії – закриття кримінального провадження або направлення до суду обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності [1, с. 117].

Запропоноване Т.М. Барабаш тлумачення здається нам цікавим, хоча і не позбавленим певних недоліків. Так, ми не можемо в повній мірі погодитись із тим, що досудове розслідування є юридичною процедурою визначення порядку вирішення (розв'язання) кримінально-правового конфлікту за допомогою процесуальних дій. По-перше, як здається, авторка не в повній мірі вичерпно розуміє природу юридичної процедури, котра сама по собі є чітко визначеним алгоритмом дій суб'єкта такої процедури, метою яких є досягнення певної мети. Тобто структурно до змісту юридичної процедури входять локальні акти поведінки, кожен із яких включає наслідки, котрі мають принципове значення у зв'язку з їх впливом на зміст та кінцевий результат. Тому говорити про те, що досудове розслідування є юридичною процедурою визначення порядку не можна,

оскільки юридична процедура сама по собі є визначеним порядком. По-друге, досудове розслідування – це сукупність послідовних етапів, котрі є догматичними.

Системний аналіз норм КПК України свідчить про те, що в його положеннях не передбачена чітка етапізація стадії досудового розслідування. Через те у науковій літературі висловлюються різні погляди на це питання. Зокрема, у доктринальних джерелах міститься позиція щодо виділення у структурі досудового розслідування 6 етапів: 1) внесення слідчим, прокурором відомостей про вчинене кримінальне правопорушення до ЄРДР та визначення керівником органу досудового розслідування слідчого, який буде здійснювати розслідування (ст. 214 КПК України); 2) проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій з метою отримання відомостей про злочин та особу, яка його вчинила (гл. 20, 21 КПК України); 3) повідомлення особі про підозру та допит підозрюваного (ст. ст. 276–279, 224 КПК України); 4) застосування заходів забезпечення кримінального провадження (розділ III КПК України); 5) подальше проведення процесуальних дій щодо збирання і перевірки доказів, які підтверджують чи спростовують підозру, встановлення обставин, що обтяжують чи пом'якшують відповідальність; 6) закінчення досудового розслідування (гл. 24 КПК України) [1, с. 117]. Більш цікавим та структурованим нам здається підхід, запропонований Т.М. Барабаш.

Так, учена виділяє три етапи досудового розслідування, а саме: 1) початковий (з моменту внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань або, як виняток, – отримання уповноваженими органами інформації про вчинене кримінальне правопорушення (при огляді місця події тощо – ч. 3 ст. 214 КПК)) [1, с. 116]. На цьому етапі проводяться слідчі (розшукові) дії для отримання відомостей про кримінальне правопорушення та особу, яка його вчинила. Завданням цього етапу є встановлення особи, причетної до вчинення кримінального правопорушення, збирання доказів для підозри особи, а

також здійснення швидкого розслідування, оскільки строки встановлення події кримінального правопорушення і винних осіб повинні максимально наближатись до моменту вчинення злочину. Іноді цей етап може тривати досить незначний час, наприклад, коли особу затримали під час вчинення злочину або замаху на його вчинення. Оскільки у такому випадку протягом 24-х годин особі повинно бути вручене письмове повідомлення про підозру, або така особа підлягає негайному звільненню;

2) з моменту повідомлення особі про підозру починається наступний (подальший) етап досудового розслідування, який завершується групуванням такої сукупності доказів, що вказує на можливість прийняття одного з рішень стадії досудового розслідування [1, с. 116]. Другий етап досудового розслідування характеризується тим, що на підставі аналізу або підсумування (за аналогією виокремлення «сумарного» етапу) фактичних даних особі, яку, на думку представників сторони обвинувачення, слід вважати причетною до кримінального правопорушення, повідомляється про підозру. При цьому підозра, що формулюється у відповідному документі, – це попередній висновок слідчого, прокурора про причетність особи до вчинення кримінального правопорушення, припущення, яке повинно бути перевірено та оцінено в сукупності з усіма доказами;

3) завершальний етап – розпочинається з надання доступу до матеріалів досудового розслідування, відкриття матеріалів сторонами кримінального провадження і закінчується складанням підсумкового рішення органом досудового розслідування [1, с. 117]. Третій етап досудового розслідування здійснюється щодо конкретної особи – підозрюваного. На цьому етапі слідчий, прокурор збирає, перевіряє докази з метою спростування підозри або її підтвердження та трансформації в обвинувальний акт. У такому випадку підозра повинна бути перевірена в сукупності з усіма доказами, разом із версією про непричетність особи до вчинення кримінального правопорушення, що відповідатиме пра-

вовому змісту такої засади кримінального провадження, як презумпція невинуватості. У зв'язку з цим на цьому етапі можливо змінити раніше повідомлену підозру, встановити нового суб'єкта вчинення кримінального правопорушення. Крім того, у цей період представник сторони обвинувачення встановлює обставини, які впливають на ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, характеризують особу обвинуваченого, обтяжують чи пом'якшують покарання. Закінчується досудове розслідування складанням підсумкового процесуального рішення.

Таким чином, у загальному вимірі досудове розслідування проходить три етапи, які відзначаються певною специфікою і направлені на виконання єдиного завдання. При цьому необхідно відмітити чітку кореляцію досудового розслідування з іншими стадіями кримінального процесу, обумовленими його структурою.

Так, наприклад, Л.М. Лобойко зазначає, що структура кримінального процесу – це спосіб зв'язку елементів процесу, що роблять його цілісним утворенням. Структура кримінального процесу в статичному стані відображається в матеріалах закінченої кримінальної справи, а в динамічному стані є сукупністю елементів діяльності. Структурними елементами кримінального процесу, що відображають його динаміку, є стадії [2, с. 15-16]. Стадія – певний момент, період, етап у житті, розвитку когось, чогонбудь, які мають свої якісні особливості [3, с. 635]. На думку вченого, стадії кримінального процесу – це його відносно самостійні частини, кожна із яких має власні завдання, специфічне коло учасників і процесуальних засобів діяльності, проходить при цьому тільки для неї етапи і завершується прийняттям певного рішення, яким вона, як правило, трансформується в наступну стадію [4, с. 15]. У цілому слід погодитись та підтримати таку наукову позицію, оскільки в наведеному визначенні вченим розширено коло ознак стадій, зокрема вказівкою на їх етапи, що дозволяє більш поглиблено зрозуміти цю правову дефініцію.

Одні автори вважають, що стадія – це діяльність (М.В. Жогін, Ф.Н. Фаткуллін);

другі визначають її як порядок провадження у кримінальній справі (Ю.М. Грошев, В.М. Хотинець); треті (О.Д. Бойков, В.П. Бож'єв) підходять до розгляду теоретичних положень стадії кримінального процесу як правовідносин, які виникають у разі проведення досудового та судового провадження [5, с. 56]. На думку О.Р. Михайленка, поділ стадій процесу на досудові та судові провадження саме щодо суб'єктів – державних органів, які здійснюють кримінальну процесуальну діяльність. Саме тому в основі позначення кожної цієї групи лежить спільний для них корінь «суд». Лише префікс «до», що застосовується для позначення «досудового провадження», і вказує на межі включення в нього стадій, що передують судовим стадіям процесу [6, с. 346]. Варто звернути увагу, що центральною стадією кримінального провадження є саме судове провадження, котре є фінальним та в повній мірі виконує завдання, покладене на кримінальне процесуальне законодавство, яке полягає в тому, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура. Саме тому стадія досудового розслідування в цьому контексті є факультативною, тобто такою, яка забезпечує отримання судом вичерпної та правильної інформації, достатньої для прийняття та ухвалення рішення по провадженню. Отже, стадія досудового розслідування обумовлює хід судового провадження.

Т.М. Барабаш зазначає, що стадії кримінального провадження, враховуючи загальноприйняте їх розуміння, що ґрунтується на теоретико-правових підходах до визначення стадії юридичного процесу, характеризуються безпосередніми завданнями, специфічним колом суб'єктів і процесуальних засобів діяльності, своєрідністю процесуальної форми, специфічними кримінальними процесуальними відносинами, а також підсумковими рішення-

ми; вони послідовно змінюють одна одну, утворюючи систему кримінального провадження, а отже, мають певні межі [1, с. 117]. Ознаки стадій виконують також функцію критеріїв, за якими сукупність взаємопов'язаних процесуальних процедур визначається як окрема стадія. Кримінально процесуальне законодавство розрізняє дві основні стадії: досудове розслідування та судове провадження. Останнє, на відміну від досудового розслідування, яке відповідно до ст. 3 КПК України є моностадією досудового провадження, судове провадження відповідно до п. 24 ч. 1 ст. 3 КПК України передбачає: кримінальне провадження у суді першої інстанції, яке включає підготовче судове провадження, судовий розгляд і ухвалення та проголошення судового рішення, провадження з перегляду судових рішень в апеляційному, касаційному порядках, Верховним Судом України, а також за нововиявленими обставинами [7, с. 112].

М.І. Леоненко виділяє п'ять основних стадій: 1) досудове розслідування; 2) притягнення до кримінальної відповідальності; 3) судове провадження у першій інстанції; 4) судове провадження з перегляду судових рішень; 5) виконання судових рішень [8, с. 240]. Виходячи із сучасних властивостей стадійної побудови кримінального провадження, він звернув увагу на такі додаткові властивості, які притаманні будь-якій стадії кримінального процесу, як функціональність та темпоральність. З урахуванням цих категорій він констатує динаміку, стадійний порядок кримінального провадження та визначає субординаційні зв'язки між стадіями як структурними елементами кримінального процесу та їх логіко-функціональну підпорядкованість [8, с. 240]. Ми не можемо в повній мірі погодитись із таким підходом через окремі причини. Так, наприклад, недоцільним здається виділення вченим у самостійну стадію притягнення до кримінальної відповідальності, оскільки, відповідно до кримінального процесуального законодавства, притягнення до кримінальної відповідальності – стадія кримінального провадження, яка починається

з моменту повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення. При цьому повідомлення особі про підозру є частиною досудового розслідування, котре зупиняється після цього лише у виключних випадках, передбачених ст. 280 КПК України. Таким чином, притягнення особи до кримінальної відповідальності – це наскрізна, пролонгована стадія, котра за часом (у більшості випадків) не співпадає з моментом початку досудового розслідування. При цьому притягнення особи до кримінальної відповідальності об'єднує стадію досудового розслідування та судового провадження моментом початку і закінчення: повідомлення особі про підозру (етап стадії досудового розслідування) та закінчується коли вступає до законної сили обвинувальний вирок, з призначенням покарання (етап стадії судового провадження).

Цікаво, що не зважаючи на те, що законодавець та переважна більшість науковців (Ю.М. Грошевий, Л.Д. Удалова, В.В. Рожнова, С.В. Ківалов, А.В. Молдован та ін.) сприймають досудове розслідування як першу стадію кримінального провадження, яка починається з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР і закінчується закриттям кримінального провадження або направленням до суду обвинувального акту, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності (п. 5 ст. 3 КПК), залишаються прихильники й іншої позиції. Так, В.Т. Нор виокремлює як самостійну стадію внесення відомостей про вчинене кримінальне правопорушення до ЄРДР [9, с. 260]. Ми розуміємо такий підхід, який, на наш погляд, обумовлений рудиментарним відношенням до кримінального процесу. До 2012 року в Україні існувало дві основні стадії: досудове та судове провадження. Перша стадія була бінарною та включала в себе порушення кримінальної справи та досудове розслідування. Тобто порушення кримінальної справи передувало, а тому і обумовлювало початок досудового розслідування. Однак,

це негативним чином впливало на строки вирішення заяв і повідомлень про суспільно небезпечне діяння. Наразі підхід законодавця до першої стадії кримінального провадження дещо змінився, хоча і не категорично. Комплексна оцінка запропонованого у ст. 3 КПК України поняття «досудове розслідування» надає можливість встановити, що розслідування – це процес встановлення істини за фактом порушення кримінального закону. Внесення відомостей до ЄРДР – це підстава для початку досудового розслідування, його бета-стадія. Саме тому, на нашу думку, недоцільно їх диференціювати.

Зокрема, В.В. Назаров, Г.М. Омеляненко визначають шість основних стадій кримінального процесу: 1) порушення кримінальної справи; 2) досудове розслідування; 3) попередній розгляд справи суддею; 4) судовий розгляд; 5) провадження в апеляційній інстанції; 6) виконання вироку, ухвали і постанови суду (судді); та дві особливі: 1) провадження в касаційній інстанції; 2) перегляд судових рішень у порядку виняткового провадження [10, с. 256]. Разом з тим Ю.Ю. Бражнік зазначає, що кримінальний процес України встановив три стадії: 1) досудове розслідування; 2) судовий розгляд кримінальної справи; 3) апеляційне провадження [7, с. 115]. Запропоновані вченими стадії також здаються нам занадто розчленованими, «відірваними» одна від одної. Вважаємо, що доцільно кримінальне провадження поділити на три стадії: 1) досудове розслідування – стадія кримінального провадження, яка починається з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань і закінчується закриттям кримінального провадження або направленням до суду обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності; 2) судове провадження – стадія кримінального провадження, яка починається із підготовчого судового провадження та закінчується ухваленням та проголошенням судового рішення; 3) су-

дове провадження з перегляду судових рішень – факультативна стадія кримінального провадження, яка в окремих, передбачених законом, випадках розпочинається після ухвалення та проголошення судового рішення у суді першої інстанції та закінчується ухваленням та проголошенням нового судового рішення.

Виходячи з вищевказаного, можна стверджувати, що в основу досудового розслідування покладено низку завдань, котрі функціонально забезпечують ефективність судового провадження. Відповідно до ст. 2 КПК України, завданнями кримінального провадження є захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура [11]. Варто зауважити, що більша половина завдань кримінального провадження покладені саме на стадію досудового розслідування.

Г.П. Хімічева підкреслює, що в рамках реалізації призначення кримінального судочинства в цілому, безпосереднім завданням досудового провадження є створення необхідних передумов для наступних судових стадій [12, с. 54]. А.Я. Дубинський зазначав, що завдання досудового розслідування визначаються завданнями всього кримінального судочинства й впливають з них [13, с. 23]. Про це ж писав М.С. Строгович, який завдання досудового розслідування бачив у всебічному дослідженні питання про винуватість обвинувачуваного, у збиранні й об'єктивній оцінці всіх доказів по справі, у наданні обвинуваченому необхідних засобів захисту від пред'явленого йому обвинувачення. Відповідно до цього мають визначатися й більш конкретні

завдання слідства: збирання, перевірка й оцінка доказів, побудова слідчих версій, проведення процесуальних дій тощо [14, с. 266-267]. Цікавим аспектом також є те, що більшість завдань, які покладаються на стадію досудового розслідування, виконується саме стороною обвинувачення.

Наша думка підтверджується ст. 92 КПК України, відповідно до якої обов'язок доказування обставин, передбачених ст. 91 КПК України, покладається на слідчого, прокурора та, в установлених випадках у КПК України – на потерпілого, за винятком випадків, коли обов'язок доказування належності та допустимості доказів, даних щодо розміру процесуальних витрат та обставин, які характеризують обвинуваченого, покладається на сторону, що їх подає [11]. Отже, на нашу думку, до завдань досудового розслідування необхідно віднести: 1) своєчасне реагування на повідомлення про вчинення суспільно небезпечного діяння; 2) встановлення факту наявності ознак кримінального правопорушення та його тяжкості; 3) вчинення дій, спрямованих на збирання доказів або перевірку вже отриманих доказів; 4) встановлення та вивчення особи, яка вчинила кримінальне правопорушення; 5) закінчення досудового розслідування шляхом здійснення однієї з дій, передбачених ч. 2 ст. 283 КПК України; 5) забезпечення захисту прав та свобод фізичних та юридичних осіб, суспільства та держави.

Очевидно, що ефективне виконання завдань, покладених на досудове розслідування напряму залежить від умов, у яких воно здійснюється, основними з яких є: 1) обов'язковість досудового розслідування; 2) дотримання засад змагальності учасників кримінального провадження (котра реалізується шляхом здійснення судового контролю); 3) процесуальна самостійність органів досудового розслідування; 4) профілактична діяльність органів досудового розслідування (проти дія кримінальним правопорушенням); 5) неприпустимість розголошення інформації; 6) прокурорська діяльність у межах досудового розслідування та підтримання обвинувачення в суді. Більшість умов досудового розсліду-

вання можна ототожнити з принципами кримінального процесу. Саме у зв'язку із цим, для детального розгляду пропонуємо обрати найбільш вагомі та цікаві для нашого дослідження: дотримання засад змагальності учасників кримінального провадження; профілактична діяльність органів досудового розслідування (проти дія кримінальним правопорушенням) та прокурорська діяльність у межах досудового розслідування та підтримання обвинувачення в суді.

Отже, проведені дослідження дозволили нам підсумувати, що основними умовами здійснення досудового розслідування є: 1) обов'язковість досудового розслідування; 2) дотримання засад змагальності учасників кримінального провадження (котра реалізується шляхом здійснення судового контролю); 3) процесуальна самостійність органів досудового розслідування; 4) профілактична діяльність органів досудового розслідування (проти дія кримінальним правопорушенням); 5) неприпустимість розголошення інформації; 6) прокурорська діяльність у межах досудового розслідування та підтримання обвинувачення в суді.

Таким чином, можна сказати, що *досудове розслідування* – це перша стадія кримінального провадження, сутність якої полягає у пошуку, зборі та аналітиці доказової інформації за фактом вчинення кримінального правопорушення, достатньої для притягнення особи до кримінальної відповідальності, а також для створення матеріально-правової бази, на підставі якої формуватиметься тактика та методика підтримання державного обвинувачення на стадії судового розгляду.

Література

1. Барабаш Т.М. Проблемні питання етапності досудового розслідування в кримінальному провадженні України. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2013. 5. С. 115–119.
2. Лобойко Л.М. Кримінальний процес: підручник. Істина. Київ, 2014. 432 с.
3. Словник української мови: в 11 тт. АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. К.: Наукова думка, 1970-1980. Т. 9. 1978. 916 с.

4. Лобойко Л.М. Кримінально-процесуальне право: курс лекцій: навч. посібник. Істина. Київ., 2005. 456 с.

5. Бражнік Ю.Ю. Генезис, поняття, завдання та структура стадії у кримінальному процесі. Форум права. 2012. № 3. С. 56–60.

6. Татаров О.Ю. Досудове провадження в кримінальному процесі України: теоретико-правові та організаційні засади (за матеріалами МВС України): моногр. Міністерство внутрішніх справ України. Донецьк: Промінь, 2012. 640 с.

7. Каланча І. Судове провадження в системі оновленого кримінального процесу України. Науковий часопис Національної академії прокуратури України, 2016.- С. 110-119.

8. Леоненко М.І. Особливості стадійної побудови кримінального провадження за новим кримінальним процесуальним кодексом України. Ученые записки Таврического національного университета им. В.И. Вернадского. Серия «Юридические науки». 2013. Т. 26 (65). № 1. С.238–242.

9. Одерій О.В., Теоретичне осмислення початкового етапу досудового розслідування. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 2015. С. 258-263.

10. Назаров В.В. Кримінальний процес України: навч. посіб. Атіка Київ, 2008. 584 с.

11. Кримінальний процесуальний кодекс України: URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/paran387#n387>

12. Химичева Г. П. Досудебное производство по уголовным делам : концепция совершенствования уголовно-процессуальной деятельности : монография М. : Экзамен, 2003. 352 с.

13. Дубинский А. Я. Производство предварительного расследования органами внутренних дел. АН УССР ; Ин-т государства и права. К. : Наукова думка, 1987. 182 с.

14. Строгович М. С. Курс советского уголовного процесса. АН СССР, Ин-т госва и права. М. : Наука, 1968–1970. Т. 2 : Порядок производства по уголовным делам по советскому уголовно-процессуальному праву. 1970. 516 с.

SUMMARY

The article considers the definition, essence and content of the pre-trial investigation. It is pointed out that in the general dimension, the pre-trial investigation goes through three stages, which are marked by certain specifics and are aimed at fulfilling a single task. It should be noted that there is a clear correlation between the pre-trial investigation and other stages of the criminal process due to its structure. The author draws attention to the fact that the central stage of criminal proceedings is the trial itself, which is the final and fully fulfills the task of criminal procedural law, which is to ensure that everyone who commits a criminal offense is prosecuted in to the extent of their guilt, no innocent person has been charged or convicted, no person has been subjected to unjustified procedural coercion and each party to criminal proceedings has been subject to due process of law. That is why the stage of pre-trial investigation in this context is optional, ie one that ensures that the court receives comprehensive and accurate information sufficient to make and decide on the proceedings.

Thus, the stage of pre-trial investigation determines the course of court proceedings. It is concluded that the main conditions for the pre-trial investigation are: 1) mandatory pre-trial investigation; 2) compliance with the principles of adversarial proceedings of participants in criminal proceedings (which is implemented through judicial control); 3) procedural independence of pre-trial investigation bodies; 4) preventive activities of pre-trial investigation bodies (counteraction to criminal offenses); 5) inadmissibility of disclosure of information; 6) prosecutorial activity within the pre-trial investigation and maintenance of the accusation in court. Pre-trial investigation is the first stage of criminal proceedings, the essence of which is to find, collect and analyze evidence on the fact of committing a criminal offense, sufficient to prosecute a person, as well as to create the material basis for tactics and methods. support for public prosecution at the trial stage.

Key words: pre-trial investigation, definition, stages, content, criminal procedural legislation, normative legal act.